

LEDARE

Ledare: Allians för vad?

PUBLICERAD 2010-03-23

Kolumnen: Hans Bergström om perspektivet för höstens val.

UTVALD LÄSNING I DIN MEJLBOX

DN:s chefredaktör Peter Wolodarski väljer ut veckans mest läsvärda artiklar.

[Skaffa nyhetsbrev](#)

”Alliansen” heter det numera, förklarar de fyra partisekreterarna. Inför förra valet var beteckningen ”Allians för Sverige”. Så icke längre. Den intelligenta SSU-ordföranden Jytte Guteland har passat på att söka varumärkesrätten till ”Alliansen”. Varför inte registrera det nu övergivna ”Allians för Sverige”?

”Allians för Sverige” markerade att det gemensamma programmet hade nationens framtid i huvudsikte, mer än valgods till skilda intressegrupper. Valmanifestet 2006 inleddes så här: ”Allians för Sverige vill skapa ett nytt hopp för Sverige. Tillsammans med andra vill vi åter skapa tron på framtiden och på Sverige som ett framgångsrikt land.”

Nästan en hel sida ägnades åt det Globaliseringsråd som ”Allians för Sverige” lovade tillsätta. ”Statsministern eller finansministern ska leda rådets arbete.” ”Globaliseringens tuffare konkurrens innebär att risken för jobbflykt ökar.”

Valet vanns, men varken statsministern eller finansministern tog sig an Globaliseringsrådet. Dess allvarliga analys av Sveriges sårbarheter och möjligheter ”Bortom Krisen” genomfördes ändå (slutrapporten publicerad som Ds 2009:21), bara för att genast läggas i papperskorgen av just statsministern och finansministern. Avveckling av fastighetsskatten, sänkt inkomstskatt för låginkomsttagare samt nya energiskatter tog över intresset från företagandets villkor.

Nu är det pensionärsskatter och Rut som dominerar agendan. ”Allians för Sverige” gäller inte längre. För det rödgröna alternativet handlar det om återställande av Bidrags-Sverige.

Danmark var föredömet för initiativet till ett Globaliseringsråd. Det drevs där av statsministern själv, Anders Fogh Rasmussen. Bland annat följde stora reformer i skolan och universitetsväsendet. Folketinget beslutade om en jätteupprustning av infrastrukturen i dansk forskning. Danmark rusar nu förbi Sverige internationellt i framför allt medicinsk forskning.

Nyligen tog Fogh Rasmussens efterträdare Lars Løkke Rasmussen (det står i Danmarks Grundlov att statsministern ska heta Rasmussen) initiativ till regeringsmanifestet "Danmark 2020 – viden, vækst, velstand, velfærd" (vetande, tillväxt, välstånd, välfärd). Regeringen anger tio mål för var Danmark ska befinna sig om tio år. De fyra första lyder:

1. Danmark ska vara bland världens 10 rikaste länder.
2. Det danska arbetsutbudet ska vara bland de 10 högsta i världen.
3. Danska skolbarn ska vara bland de duktigaste i världen (bland de fem bästa).
4. Minst ett danskt universitet ska ligga bland Europas 10 främsta.

På var och en av punkterna redovisar man konkreta åtgärder. Hela programförklaringen är på 40 sidor. Åtgärderna är inte i sig särskilt märkvärdiga (dock kan noteras att Danmark nu lämnar Sverige ensamt om att ha extremt höga marginalsatser för välutbildade människor med internationell arbetsmarknad). Det tydliga fokuset är vad som ger kraft. Ett särskilt Tillväxtråd inrättas för att arbeta vidare med programmet.

När "Allians för Sverige" vann valet 2006 var en anledning att man tog upp ett reellt och allvarligt problem för Sverige. Hundratusentals människor i arbetsför ålder försörjdes på bidrag mitt i brinnande högkonjunktur, med stor efterfrågan på arbetskraft. Detta problem angreps med en kombination av sänkta nivåer i delar av bidragssystemet och sänkt skatt (förvärvsavdrag) för låginkomsttagare. Det var alltså främst incitamenten att söka arbete man ville stärka; "det ska löna sig att arbeta".

Nu är läget ett annat. Det finns stor brist på arbete, inte på arbetssökande. Den nya utmaningen kräver en fräsch analys. Hur skapar vi miljöer i Sverige, dit globala företag vill förlägga avancerad verksamhet? Hur behåller vi huvudkontor i Sverige, med deras många kringfunktioner? Varför kan inte Sverige, liksom Nederländerna, åter bli ett huvudkontorsland?

Vad gör vi åt den katastrofala nedgången i klinisk forskning och kliniska tester på universitetssjukhus i landstingsregi, något som nu på allvar äventyrar en gammal svensk styrkegren, medicinsk industri (Olle Stendahls konkreta förslag i en utredning om detta har i huvudsak lagts i papperskorgen av regeringen)?

Hur får vi fram, i stället för att förtala, svenska internationella företag inom de stora tjänsteområdena, som vård och skola? Hur förbättrar vi de relativa villkoren för svenskt ägande, inte minst av snabbväxande företag som nu oftast säljs utomlands?

Allt detta, och mycket därtill, analyserades av Globaliseringsrådet. Bland 35 expertrapporter fanns bland annat en viktig analys av Kjell-Olof Feldt rörande behovet av en ny skattereform, givet det globala konkurrenstrycket, samt en ytterst innovativ rapport om sjukvården som potentiell näring, av

professor Gunnar Eliasson. Kjell-Olof och Gunnar är också värda uppmärksamhet inför valet, inte bara Rut.

Har någon ambitionen 2010 att komma med ett program för ”Sverige som ett framgångsrikt land”? Eller var det enbart förra valrörelsen?

TEXT

Hans Bergström

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt